Dosarul nr. 21rji-104/25 Judecătoria Hâncești (sediul Central)
1-22135313-02-21rji-30092025 Judecător Stanislav RĂU

D E C I Z I E
în numele Legii

10 iunie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de condamnata Irina TELIPAN, împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21ji-388/22 din 26 august 2025, prin care a fost respinsă plângerea condamnatei ***TELIPAN Irina*** înaintată împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 7 Rusca.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 15.09.2022 până la 26.08.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 30.09.2025 până la 10.06.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 15 septembrie 2022, condamnata TELIPAN Irina a înregistrat cerere împotriva actelor și acțiunile organului care pune în executare pedeapsa penală motivând dezacordul neaplicării Legii cu privire la amnistie. De asemenea, invocând încălcări din partea colaboratorilor din Penitenciarul 7 Rusca, iar procuratura Hâncești a respins plângerile condamnatei de a începe urmărirea penală. Invocă că linia fierbinte la ANP trebuie să fie și în limba rusă. Nu se dau rechizite de la penitenciarul 7 Rusca.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21ji-388/22 din 26 august 2025,* a fost respinsă plângerea condamnatei TELIPAN Irina înaintată împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 7 Rusca.

3. *Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21ji-388/22 din 26 august 2025, a declarat recurs condamnata TELIPAN Irina, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu admiterea plângerii în sensul invocat.*

În motivarea recursului condamnata a menționat că, condamnatul, nu este de acord cu Încheierea din data de 26.08.2025.

A indicat dezacordul neaplicării Legii cu privire la amnistie. De asemenea, a invocat încălcări din partea colaboratorilor din Penitenciarul 7 Rusca, iar procuratura Hâncești a respins plângerile condamnatei de a începe urmărirea penală. Invocă că linia fierbinte la ANP trebuie să fie și în limba rusă. Nu se dau rechizite de la penitenciarul 7 Rusca.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr.7 Rusca și condamnata au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spețа deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia *de a respinge recursul declarat de condamnata Irina TELIPAN, împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21ji-388/22 din 26 august 2025, ca fiind nefondat, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, *(1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecind recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța

de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.*

Conform art.441 alin.(2) Cod procedură penală, "*Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, înafara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs".*

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa. Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod". În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art.20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Art.1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele au fost respectate întocmai de către instanță în sensul că cauza a fost examinată sub toate aspectele, obiectiv și multiaspectual, dând o apreciere obiectivă probelor şi, prin urmare concluzia instanței este în justificată și întemeiată în raport cu circumstanțele pricinii. Or, studiind materialele cauzei Colegiu Penal a constatat faptul că instanța de judecată a studiat minuțios toate circumstanțele cauzei și a verificat și analizat fiecare probă prezentată de către participanții la proces, ca urmare a dat o apreciere fiecărei probe și în ansamblu a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

7. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că condamnata TELIPAN Irina execută pedeapsa privativă de libertate în Penitenciarul nr. 7 Rusca.

Potrivit solicitărilor condamnata cere obligarea Procuraturii r-nlui Hâncești să ceară de la P-7 Rusca toate petițiile sale care au fost înregistrate și răspunsurile la acestea și secvențele video privind aplicarea sancțiunilor disciplinare.

Prin urmare, Colegiul penal reține că potrivit art.473/1 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, *împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucţie din instanţa în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau de la data la care a luat cunoştinţă de actul respectiv, cu excepţiile prevăzute de Codul de executare. (2) Soluţionarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art.471. Încheierea privind soluţionarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art.472.*

Statutul executării pedepsei de către condamnați (în continuare – Statut) reglementează temeiul, condițiile şi procedura punerii în executare de către administrația penitenciară şi executării de către condamnați a pedepselor penale privative de libertate - închisoarea şi detenţiunea pe viaţă.

Temei pentru detenția condamnaților îl constituie, hotărârea definitivă a instanței de judecată, prin care a fost stabilită o pedeapsă privativă de libertate.

În cadrul ședinței de judecată sa stabilit că, TELIPAN Irina se află sub art.206 Cod de executare, securitatea personală.

Potrivit art.206 alin.(1) și (2) Cod de executare, *statul asigură securitatea personală a condamnaților. La apariția pericolului pentru securitatea personală a condamnatului, el este în drept să adreseze oricăreia dintre persoanele cu funcție de răspundere a penitenciarului o cerere privind asigurarea securității personale. În acest caz, persoana cu funcție de răspundere este obligată să întreprindă imediat măsuri pentru asigurarea securității personale a condamnatului, iar, după caz, şi măsuri de protecție din partea statului.*

La caz, cu privire la faptul că condamnat TELIPAN Irina, pe faptul că, nu este de acord cu Încheierea Judecătoriei Hâncești, (sediul Central), din 10 octombrie 2022, prin care a formulat o cerere prin care a solicitat aplicarea actului de amnistie, invocând faptul că, în opinia sa, fapta pentru care a fost condamnată se încadrează în prevederile actului normativ cu caracter de amnistie adoptat de Parlamentul Republicii Moldova legea nr. 243 din 24.12.2021 în vigoare la 31.12.2021.

Anterior, Penitenciarul nr. 7 Rusca a înaintat demersul cu privire la aplicarea actului de amnistie în privința condamnatei TELIPAN Irina. Ulterior, în urma examinării, instanța a admis cererea de retragere a demersului de către administrația penitenciarului, fapt consemnat prin Încheierea Judecătoriei Hâncești din data de 14 februarie 2025.

Condamnata a revenit cu o cerere repetată, solicitând din nou aplicarea actului de amnistie.

Instanța prin Încheierea nr. 21ji-277/23 din 14 februarie 2025, examinând în fond cererea, a respins cererea formulată de către condamnata TELIPAN Irina, privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind aplicarea actului de amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ca neîntemeiată.

Instanța cercetând minuțios dosarul personal și anume Volumul V- 17.07.2023, (f.d.75-77), constată că potrivit Deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, din 25 septembrie 2023, recursul declarat de condamnata TELIPAN Irina împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești, (sediul Central) din 02 mai 2023, potrivit căreia plângerea condamnatei TELIPAN Irina Mihail privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova a fost respinsă.

8. Cu referire la solicitarea formulată de către condamnată, prin care își exprimă dezacordul față de decizia procuraturii nr. 3904/22, Colegiul reține că aceasta privește un act emis de decizia procurorului care activează în Procuratura raionului Hâncești, iar controlul asupra legalității și temeiniciei unui asemenea act nu poate fi realizat pe cale incidentală în prezenta procedură. În acest context, Colegiul constată că este un drept al persoanei condamnate să solicite verificarea actelor procurorului în condițiile prevăzute de lege.

Astfel, în temeiul dispozițiilor art.313 Cod de procedură penală, persoana interesată poate înainta separat o cerere motivată prin care să formuleze plângere împotriva actului procurorului, cerere care urmează a fi soluționată potrivit procedurii prevăzute de lege pentru astfel de situații. Pe cale de consecință, instanța a luat act de această solicitare, fără a se putea pronunța în cadrul prezentei proceduri asupra legalității sau temeiniciei deciziei procuraturii nr. 3904/22, întrucât controlul acestui act excede cadrului procesual actual.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor cauzei, celelalte solicitări au mai fost supuse examinării în fața judecătorului de instrucție, care prin încheierea sa a respins cererea ca nefondată. Ulterior, soluția a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 25.09.2023, 26.01.2024 și 25.03.2024, definitivă și obligatorie.

În aceste condiții, reiterarea acelorași solicitări nu poate fi admise, întrucât aspectul invocat a fost tranșat definitiv, beneficiind de autoritatea de lucru judecat.

9. Astfel, Colegiul penal consideră întemeiată soluția instanței de fond privind respingerea plângerii condamnatei TELIPAN Irina ca fiind nefondat, întrucât, în urma examinării materialelor cauzei, s-a constatat că toate solicitările formulate de către condamnată au fost analizate, iar autoritățile competente au oferit răspunsuri motivate, în limitele cadrului legal și ale competenței lor. În acest context, se reține că față de Administrația Națională a Penitenciarelor nu poate fi instituită vreo formă de răspundere, atâta timp cât, la solicitările formulate, instituția a reacționat conform atribuțiilor sale legale, fapt confirmat de corespondența și răspunsurile emise, prezentate la dosar.

Totodată, Colegiul penal constată că, potrivit examinării minuțioase a dosarului personal și a actelor oficiale, toate cererile condamnatei privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 (amnistie), precum și alte solicitări referitoare la sancțiuni disciplinare sau comunicare cu instituția, au fost soluționate anterior de instanțele competente și de administrația penitenciarului, cu răspunsuri motivate și în limitele atribuțiilor legale.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal notează că reiterarea cererilor deja soluționate definitiv nu poate fi admisă, întrucât aspectele invocate au fost examinate anterior, beneficiind de autoritate de lucru judecat, fapt care împiedică reexaminarea lor pe cale de recurs.

Mai mult, afirmațiile condamnatei cu privire la încălcarea dreptului de aplicare a actului de amnistie sau la presupuse abuzuri ale personalului penitenciarului sunt criticate de către Colegiul penal, întrucât acestea sunt contrazise de materialele dosarului, de actele oficiale emise de autoritățile competente și de soluțiile instanțelor de fond și de recurs, care au apreciat în mod obiectiv probele prezentate.

Prin urmare, concluzia Colegiului penal este că instanțele au procedat în strictă conformitate cu prevederile legale, analizând obiectiv toate aspectele cauzei, iar recursul condamnatei TELIPAN Irina se dovedește a fi nefondat, soluția instanței de judecată fiind legală și temeinică.

Astfel, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale. În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*)

Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

În lumina considerentelor expuse supra, Colegiul penal reține că instanța de fond a respins în mod legal și întemeiat, ca neîntemeiată, plângerea înaintată de condamnata TELIPAN Irina împotriva actelor Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de condamnata TELIPAN Irina, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.444 Cod de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva

argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de condamnata Irina TELIPAN, împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21ji-388/22 din 26 august 2025, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, Încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a Încheierii nu au fost reținute.

10. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de condamnata Irina TELIPAN, împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21ji-388/22 din 26 august 2025 şi se menține fără modificări Încheierea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI